

JÄLGITAVUS SÖÖDA JA TOIDU KÄITLEMISAHELAS
Üldised põhimõtted ja põhinõuded süsteemi
kavandamisel ning rakendamisel

Traceability in the feed and food chain
General principles and basic requirements for system
design and implementation
(ISO 22005:2007)

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard:

- on Euroopa standardi EN ISO 22005:2007 "Traceability in the feed and food chain – General principles and basic requirements for system design and implementation" ingliskeelse teksti identne tõlge eesti keelde ning tõlgendamise erimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest,
- omab sama staatust, mis jõustumisteate meetodil vastuvõetud originaalversioon,
- on kinnitatud Eesti Standardikeskuse 23.07.2009 käskkirjaga nr 128,
- jõustub sellekohase teate avaldamisel EVS Teataja 2009. aasta augustikuu numbris.

Standardi tõlkis Katrin Laikoja ja käesoleva standardi on heaks kiitnud tehniline komitee EVS/TK 33 "Juhtimissüsteemid".

Standardi tõlke koostamissetpaneku esitas EVS/TK 33, standardi tõlkimist korraldas Eesti Standardikeskus ning rahastas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Euroopa standardimisorganisatsioonide poolt rahvuslikele liikmetele Euroopa standardi teksti kättesaadavaks tegemise kuupäev on 15.07.2007.	Date of Availability of the European Standard EN ISO 22005:2007 is 15.07.2007.
--	---

Käesolev standard on eestikeelne [et] versioon Euroopa standardist EN ISO 22005:2007. Teksti tõlke avaldas Eesti Standardikeskus ja see omab sama staatust ametlike keelte versioonidega.	This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN ISO 22005:2007. It was translated by Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.
--	--

ICS 67.040 Toit üldiselt

Võtmesõnad: jälgitavus, söödaohutus, toiduohutus

Hinnagrupp E

Standardite reprodutseerimis- ja levitamiseõigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse poolt antud kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, palun võtke ühendust Eesti Standardikeskusega:

Aru 10, 10317 Tallinn, Eesti; www.evs.ee; Telefon: 605 5050; E-post: info@evs.ee

EUROOPA STANDARD
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM

EN ISO 22005

July 2007

ICS 67.040

English Version

**Traceability in the feed and food chain - General principles and
basic requirements for system design and implementation
(ISO 22005:2007)**

Traçabilité de la chaîne alimentaire - Principes généraux et
exigences fondamentales s'appliquant à la conception du
système et à sa mise en oeuvre (ISO 22005:2007)

Rückverfolgbarkeit in der Futter- und Lebensmittelkette -
Allgemeine Grundsätze und grundlegende Anforderungen
für die Gestaltung und Verwirklichung von Systemen
(ISO 22005:2007)

This European Standard was approved by CEN on 6 July 2007.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: rue de Stassart, 36 B-1050 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA.....	3
SISSEJUHATUS.....	4
1 KÄSITLUSALA.....	5
2 NORMIVIITED.....	5
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	5
4 JÄLGITAVUSE PÕHIMÕTTED JA EESMÄRGID.....	7
4.1 Üldist.....	7
4.2 Põhimõtted.....	7
4.3 Eesmärgid.....	7
5 KAVANDAMINE.....	8
5.1 Üldised kavandamise-alased kaalutlused.....	8
5.2 Eesmärkide valik.....	8
5.3 Õiguslikud ja poliitikanõuded.....	8
5.4 Tooted ja/või koostisained.....	8
5.5 Kavandamise sammud.....	8
5.5.1 Positsioon sööda ja toidu käitlemisahelas.....	8
5.5.2 Materjalide voog.....	8
5.5.3 Nõuded informatsioonile.....	9
5.6 Protseduuride sisseseadmine.....	9
5.7 Nõuded dokumentatsioonile.....	9
5.8 Sööda ja toidu käitlemisahela koostööstamine.....	10
6 RAKENDAMINE.....	10
6.1 Üldist.....	10
6.2 Jälgitavuse plaan.....	10
6.3 Vastutus.....	10
6.4 Koolitusplaan.....	10
6.5 Seire.....	10
6.6 Toimivuse võtmeindikaatorid.....	10
7 SISEAUDITID.....	10
8 ÜLEVAATUS.....	11
Kasutatud kirjandus.....	12

EESSÕNA

Käesoleva dokumendi (EN ISO 22005:2007) on ette valmistanud tehniline komitee ISO/TC 34 "Põllumajanduslikud toiduained" koostöös tehnilise komiteega CEN/SS C01 "Toiduained" ja CMC sekretariaadiga.

Käesolevale Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2008. a jaanuariks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2008. a jaanuariks.

CEN/CENELEC sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Ungari ja Ühendkuningriik.

JÕUSTUMISTEADE

Käesoleva ISO 22005:2007 teksti on CEN muutusteta kinnitanud standardiks EN ISO 22005:2007.

SISSEJUHATUS

Jälgitavuse süsteem on kasulik vahend abistamiseks sööda või toidu käitlemisahelas toimival organisatsioonil saavutada juhtimissüsteemis määratletud eesmärgid.

Jälgitavuse süsteemi valikut mõjutavad eeskirjad, toote omadused ning tarbija ootused.

Jälgitavuse süsteemi keerukus võib varieeruda sõltuvalt toote tunnustest ning saavutatavatest eesmärkidest.

Organisatsioonipoolne jälgitavuse süsteemi rakendamine sõltub

- tehnilistest piirangutest, mis on omased organisatsioonile ning toodetele (nt toormaterjalide olemus, partiide suurus, kogumise ning transpordi protseduurid, töötlemise ja pakendamise meetodid), ja
- sellise süsteemi rakendamise kuludest-tuludest.

Jälgitavuse süsteem iseseisvalt on ebapiisav toidu ohutuse saavutamiseks.

1 KÄSITLUSALA

Käesolev standard esitab põhimõtted ja täpsustab põhilised nõuded sööda ja toidu jälgitavuse süsteemide kavandamiseks ja rakendamiseks. Seda võib rakendada sööda ja toidu käitlemisahela mistahes etapil toimiv organisatsioon.

See on kavandatud piisavalt paindlikuna, et võimaldada söödaorganisatsioonidel ning toiduorganisatsioonidel kindlaksmääratud eesmärkide saavutamine.

Jälgitavuse süsteem on tehniline vahend abistamaks organisatsiooni oma määratletud eesmärkidega vastavuses olemiseks ning on kohaldatav olukorras, kus on vajalik toote või selle asjakohaste komponentide ajaloo või asukoha kindlakstegemine.

2 NORMIVIITED

Järgmised dokumendid on vältimatult vajalikud käesoleva standardi rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

ISO 22000:2005 Food safety management systems – Requirements for any organization in the food chain

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Käesolevas dokumendis kasutatakse standardis ISO 22000 ning järgnevalt toodud termineid ja määratlusi.

3.1

toode (*product*)

protsessi tulemus

[ISO 9000:2005, määratlus 3.4.2]

MÄRKUS Toode võib hõlmata pakkematerjale.

3.2

protsess (*process*)

sisendeid väljunditeks muundav vastastikusel seoses olevate või vastastikust mõju avaldavate tegevuste kogum

MÄRKUS 1 Protsessi sisendid on tavaliselt teiste protsesside väljundid.

MÄRKUS 2 Organisatsiooni (3.10) protsesse plaanitakse ja teostatakse tavaliselt väärtuse lisamiseks ohjatud tingimustes.

MÄRKUS 3 Protsessi, mille tulemuseks oleva toote (3.1) vastavust ei saa lihtsalt või majanduslikel kaalutlustel tõendada, nimetatakse sageli "eriprotsessiks".

[ISO 9000:2005, määratlus 3.4.1]

3.3

partii (*lot*)

toote ühikute kogum, mis on toodetud ja/või töödeldud või pakendatud sarnastes tingimustes

MÄRKUS 1 Organisatsioon kehtestab eelnevalt partiid määratlevad parameetrid.

MÄRKUS 2 Ühikute kogumi võib vähendada üksiku tooteühikuni.